

pravi, da o našem uredniku ne bode več govoril. Nam prav prijetno. Vendar bodi uverjen, da ga bode znani „Desterniški“ vselej počohal in če treba tudi naklestil, kedar bo zoper slovenske domoljube preveč srborit.

Gospodarske stvari.

Cesarjevič Rudolf-ovo sadjerejsko društvo za Spodnji Stajer.

Ovo društvo je imenovalo sledeče gospode kot svoje poverjenike:

Fran Žiher, nadučitelj v Wurmbergu; Dragotin Huber, posestnik v Ljutomeru, Ivan Ramuta, posestnik pri sv. Martinu pod Wurmbergom; Miha Korošec, župnik in Ant. Vidovič nadučitelj v Cirkoveih, Miha Nerat, nadučitelj, Henrik Kalman ravnatelj vino- in sadjerejske šole, in dr. Ferd. Dominkuš, odvetnik v Mariboru, Josip Klopčič, učitelj v Št. Petru v Savinjski dolini, Matija Arzenšek, župnik v Grižah, Anton Šibal, župnik in Tomaž Drnjač, nadučitelj v Sevnici, T. Ogorevec, posestnik v Pirženbergu pri Brežicah, Avgust Hecelj, kaplan na Bizelskem, Frau Šorn, nadučitelj pri sv. Jurji pod Tabrom, Luka Kožuh, nadučitelj pri sv. Martinu na Paki, Ferdinand Roš, posestnik v Hrastniku, Dr. J. Serbec, odvetnik in Mih. Vošnjak, inženir v Celji, Josip Tombah, župnik pri sv. Vidu pošta Slovenj Gradec, Miha Lendovšek, župnik v Makolah, Martin Satler, župnik v Monspergu, Anton Balon, župnik in Ig. Cizelj, nadučitelj na Vranskem, Peter Fridav, oskrbnik v Noršencih, Anton Dragar, živinozdravnik v Št. Jurji pod Tabrom.

O društvenem delovanju. O najvišjem pohodu cesarjevem bil je društveni vrt cesarjevičine Štefanije prav lepo okinčan z raznimi zastavami (nad 60) uhod pa z mičnim portalom, grbom, venci in napisom. Presvitli cesar se ni peljal naravnost proti kolodvoru, ampak okoli Štefanijnega vrta. Ograja vrtu je na novo rujavo-sivkasto pobarvana. Zasajena drevesa prav lepo rastejo, ker se marljivo snažijo in oskrbujejo.

Društveno ravnateljstvo je med drugim dopisovanjem odposlalo tudi prošnjo „centralnemu odboru kmetijske družbe v Gradec“, da nastavi slovenskega jezika popolnoma zmožnega potovalnega učitelja, kateri bo zmožen kmetško prebivalstvo v umevnem domačem jeziku s sadjereji (in kmetijstvu v obče) uspešno podučevati. Da bi se pa s tem podučevanjem prej ko prej začeti moglo, naj pa slov. centralni odbor zmožnim učiteljem podeli pravice potovalnih učiteljev ter jim še to jesen odkaže njih delokrog. V ta namen je društvo za zdaj priporočalo g. Iv. Boštjančiča učitelja na Blanci.

Društvu se je sicer še več učiteljev javilo, kateri bi radi prevzeli ta posel, a ravnateljstvo jih za zdaj (pravim za zdaj) vendar ni moglo priporočati in to iz tehtnega uzroka ne.

Zahvalo. Društvu so lepo podporo poslati blagovolili slavni okrajni zastopi v večem ali manjšem znesku, vendar nobeden menj kot 10 fl. in sicer razven že imenovanega okrajnega zastopa v Celji, tudi Ptujski, Kozjanski, Vranski in Slov. Graški; in slavne posojilnice že omenjena Celjska in za to Sevniška in Mariborska.

Podpisano ravnateljstvo vsem tem zavodom za blagonaklonjeno podporo izreka najtoplejšo zahvalo z najiskrenejšo željo, da bi vsak krajevec naložen v povzdigo sadjereje obrodil tisočeri sad, v dosego tega pa društvo hoče uporabiti vse svoje moči in vsestransko uporabljiva sredstva. Da je društvo pravo pot nastopilo, pritrjujejo mnoga mu došla priznavalna pisma.

„Cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo za Spodnji Stajer“.

V št. Jurji ob juž. žel. 26. avg. 1883.

V. Jarc,
tajnik.

Dr. Ipavic,
ravnatelj.

Opomnja hmeljarjem.

Hmeljarji, kateri mislijo svojo blago na sejm postaviti, naj si sledeče pomnijo:

Vsaka vreča ali bala hmelja mora se pred, ko se na sejm postavi, pri odboru hmeljarskega društva v občinski pisarnici Žavski naznaniti, tam dobi vsaka bala tekoče število.

Vreče (žaklji) za hmelj se dobijo tudi pri južno-štirskem hmeljarskem društvu; naročene vreče (žaklji) za hmelj se bodo zaznamvale s tekočo številko, potem z napisom: „Južno-štirski hmelj“ in z določeno težo (Tara). Na vreče se tudi lahko zapiše ime dotičnega hmeljarja.

Vreče (žaklji) bode za to postavljena zaprisežena oseba tehtala, da pri prodaji ne nastanejo prepiri. Kupei kakor tudi hmeljarji si lahko zapriseženega meštarja najamejo.

Društvo prosi vse hmeljarje, da naj na prvi sejm, kateri bo v sredo 5. septembra, veliko lepega in dobro posušenega blaga pošljejo, da bodo pivovarji in kupci, ki od blizo in daleč pridejo, prav zadovoljni, kajti le na ta način bodo tudi sledeči sejmi, kateri se bodo vsako sredo in saboto septembra in oktobra vršili, mnogobrojno obiskovali.

Ako pa je eden teh dni praznik, se sejm na sledeči dan preloži.

V prepirih med kupei in prodajaveci razsodi od društva izbrana sodnija.

Tudi bodo postavljene osebe, ki bodo proti plačilu skrbele, da se prodani hmelj hitro naloži in odpelje.

Koristna gospodarska iznajdba.

(Od sv. Jungerte na Pohorji.)

Vodno silo, da popisati ni, trpelo je cerkveno in župniško gospodarstvo, pa potniki pri sv. Jungerti na Pohorji. Vedna nošnja izpod strmega brega pa še je vode vedno manjkalo, in še je goved gonit bila v daljno šumo na vode, poletna vročina brez pomoči žgala je vrtni sadež.

Posrečilo se nam je hvala Bogu, — to vodno silo premagati. Omislili smo si umetni vodotok (vodni oven — hydraulischer Stossheber oder Widder), kateri nam donaša studenčnico, kakor jo gora daje, 35 metrov visoko in čez 300 metrov daleč po kovani železni cevi neprenehama gorsem vrh bregá. Ni pa treba poleg ne človeške roke ne mule, ne ogujene, ne soparne moči, ne kolesa, ne peresa.

Priprosta jeklena mašinicca, v mali škripanjici pod ključem v zemljo položena, tišči samoteš vodo navzgor, v hišo, v hlev, na vrt, na cesto potniku in v kopaljšče.

Teža izviraajoče vode sama svojo manjšo polovico navzgor goni; zrak jej pa pomaga. Poldrugo leto sem molčé čakal, bo li se reč tako dobro obnesla, pa ugodni vspeh še presega mojo napeto nádo.

Samostan čč. oo. frančiškanov v Nazaretu, ki je še groznišo voduo silo trpel, oskrbuje z vodo že blizo tri leta takšni vodni oven.

„Kovač“ ga imenuje ondi ljudstvo, ker zunajni njegovih dveh ventilov po kovačko tolče, da se daleč okoli čuje. Ondi je železnih cevij napeljanih 700 metrov, vodo pa goni 40 sežnjev visoko. Po dopisih č. g. o. gvardijana se tudi ondi reč izvrstno izkazuje, ter tri leta trohice popravila bilo ni.

Kaj čudo, da je bilo gorsem na Pohorsko višino že na stotine radovednih potnikov raznega stanu ogledovat ter občudovat to prečudno, dobrodelno stvar.

Stokrat bolje je, tako napeljati vodo iz kacega studenca ali potoka navzgor, kamor češ, nego neznani in nezanesljivi svet, dragoceno kopati ter skalovje lomiti, pa lahko da brez vspeha, ali naj si je vode z grozno muko jo zajemati ter vedno dragoceno popravljati.

Priporočiti je ta naprava posebno vaščanom, ki morejo mnogo živine pod breg na vode goniti, vedno težavno, po zimi zelo nevarno.

Bi želel kdo o tej stvari jasnejših vestij, rad mu postrežem. Pa reč je tako priprosta pa tem skrivnostniša, da je težko popisati, čem reči popisati še, pa popis razumeti ne vsacemu, dokler je ne vidiš.

Mož pa, ki nam je ta vodotok napeljal je g. Moric Ungar, ključarski mojster (Bau-Zeug Maschinen-Schlosser und Gelbgiesser) v Celji, v svoji stroki jako razumen in zvest delavec, gorkega priporočila vreden.

Opomnim le še, da je treba vso naravo in obilnost studenca ali studencev, ali potoka pred polaganjem cevi temeljito preiskati. Kakoršen je svet med studencem in mestom, kamor vodo želiš, to je mala skrb.

V št. Jungerti na Pohorji 19. avg. 1883.

Anton Slatinšek,
župnik.

Dopisi.

Z Dobrne. (Slavnostno zborovanje.)

Dne 12. avgusta so se udje tukajšnje podružnice kmetijske družbe zbrali v šolskem poslopju. Tem se je razven številno gospodarjev iz domače občine pridružilo več gostov iz sosednjih krajev. Soba prvega šolskega razreda je kot zbirališče bila primerno okinčana. Pogled na prednji del izbe nas je prav živo spominjal, da ves blagoslov, pa tudi vsaka čast prihaja od Boga. Razpelo in ob straneh istega viseči podobi, predstavljajoči svitlega vladarja z blago cesarico, in pod križem nameščena slika pokojnega nadvojvode Jovana, ustanovitelja kmetijske družbe in velikega podpornika v gospodarstvenih zadevah, — vsi ti predmeti bili so oviti s svežimi vencí. Čemu to? Predstojnik podružnice kmetijske v Celji, g. dr. Langer, je pozdravivši zbrane „drage prijatelje“ povdarjal, da delati mora vsak človek, in če vsakdo dolžnosti svojega stanu zvesto spolnuje, takrat koristi samemu sebi in svojemu bližniku, s tem postane vreden ud človeške družbe. Enej pridne osebi, velja današnja skupščina. Pri lastniku posestva Lemberg je mož, kateri tam služi že dolgih 34 let. Janez Pukmajster je temu hlapcu ime. Pri letošnji glavni skupščini c. kr. kmetijske družbe štajerske v Gradei je vrlemu službeniku bilo priznano darilo 30 fl. Ta znesek je vložen v hranilnici, vsled česar so na mizi ležale hranilnične bukvice. Tote je govornik izročil preč. g. župniku Gajšekú kot načelniku tukajšnje podpodružnice. Imenovanec s knjižico v roki povzame besedo ter govori o razmerji med predpostavljenci in podložniki v občé in še posebič o navzočem odlikovanci in njegovem gospodu. Redki so hlapci, redke so dekleté, kateri bi več desetletij služili pri eni hiši, zatoraj se pa tudi na marsikaterem služinčetu prerado vresničujejo besede: „Goste selitve — redke suknje“, t. j. tisti, ki vsak čas na drugem mestu služijo, so navadno še zapravljiivoi, a posebno na stare dni jih čaka beraška palica in strgan rokav. Svoj govor je končal, naj bi se vsako družince prizadevalo z bogoljubnim službovanjem delati sebi čast na tem svetu, potem bo upanje, da bode ob času smrti Gospodar vseh gospodarjev zamogel reči: Ti dobri in zvesti hlapec, ti dobra in zvesta de-